

Paper Type: Original Article

Appraisal of the Effect of TQM and Entrepreneurship on Organizational Performance of Rangsazi Company of Iran

Mehdi Ajalli^{1,*}, Mohammad Mahdi Mozaffari², Mina Akbari Ghalee Joukh³

¹ Department of Management, Bu-Ali Sina University, Hamedan, Iran; mehdiajalli2010@gmail.com.

² Department of Management, Faculty of Social Sciences, Imam Khomeini International University (IKIU) Qazvin, Qazvin, Iran; mozaffari@soc.ikiu.ac.ir.

³ Department of Industrial Management, Institute of Higher Education Allameh, Qazvin, Iran; mina_akbari@yahoo.com.

Citation:

Ajalli, M., Mozaffari, M. M., & Akbari Ghalee Joukh, M. (2021). Appraisal the effect of TQM and entrepreneurship on organizational performance of rangsazi company of Iran. *Innovation management and operational strategies*, 2(2), 137-152.

Received: 04/05/2021

Reviewed: 27/06/2021

Revised: 21/07/2021

Accept: 01/08/2021

Abstract

Purpose: This study aimed to investigate the effect of total quality management and entrepreneurship on the organizational performance of Iran Paint Company using a descriptive correlation method.

Methodology: The study's statistical population was 200 employees of Iran Paint Company, 132 selected by simple random sampling. For data collection, three questionnaires, Moghimi Inclusive Quality Management (2009), Antoncic and Hisrich Entrepreneurship (2003), and Carabulot Organizational Performance Questionnaire (2015), were used. Their reliability through Cronbach's alpha coefficient was 0.86 and 0.82, respectively. And 0.89 was obtained. A structural equation model test was used to analyze the data using SPLS software.

Findings: The results showed that total quality management and entrepreneurship have a positive and significant effect on the organizational performance of Iran Paint Company. The results also showed that entrepreneurship positively and significantly affects organizational performance. Finally, the results show the impact of total quality management on organizational performance with the role of entrepreneurial mediator.

Originality/Value: In total quality management and entrepreneurship, organizations that care about these variables perform better in achieving high levels of growth and development.

Keywords: Total quality management, Entrepreneurship, Organizational performance, Rangsazi Co. of Iran.

Corresponding Author: mehdiajalli2010@gmail.com

<http://dorl.net/dor/20.1001.1.27831345.1400.2.2.3.1>

Licensee. **Innovation Management & Operational Strategies**. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

۶

نوع مقاله: پژوهشی

بررسی تأثیر مدیریت کیفیت فرآگیر بر عملکرد سازمانی با نقش میانجی کارآفرینی در شرکت رنگسازی ایران

مهدي اجلی^{۱*}، محمدمهردي مظفری^۲، مينا اکبری قلعه جوق^۳

^۱گروه مدیریت، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه بولعلی سینا، همدان، ایران.

^۲گروه مدیریت، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره) قزوین، قزوین، ایران.

^۳گروه مدیریت صنعتی، موسسه آموزش عالی علامه مجلسی، قزوین، ایران.

چکیده

هدف: تحقیق حاضر باهدف «بررسی تأثیر مدیریت کیفیت فرآگیر و کارآفرینی بر عملکرد سازمانی شرکت رنگسازی ایران» به روش توصیفی- همیستگی صورت گرفته است.

روش شناسی پژوهش: جامعه آماری تحقیق ۲۰۰ نفر از کارکنان شرکت رنگسازی ایران بود که تعداد ۱۳۲ نفر از آنها به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. جهت جمع‌آوری داده‌ها، از سه پرسشنامه مدیریت کیفیت فرآگیر مقیمی (۱۳۸۸)، کارآفرینی آتونیک و هیستوچر (۲۰۰۳)، پرسشنامه عملکرد سازمانی کارابولوت (۲۰۱۵) استفاده شده است که پایابی آنها از طریق ضریب آلفای کرونباخ به ترتیب برابر ۰/۸۶، ۰/۸۲ و ۰/۸۹ به دست آمد. جهت تحلیل داده‌ها از آزمون مدل معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار SPLS استفاده گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که مدیریت کیفیت فرآگیر و کارآفرینی بر عملکرد سازمانی شرکت رنگسازی ایران تأثیر مثبت و معنی‌داری دارد. نتایج همچنین نشان داد که کارآفرینی بر عملکرد سازمانی تأثیر مثبت و معنی‌داری دارد. درنهایت نتایج نشان از تأثیر مدیریت کیفیت فرآگیر بر عملکرد سازمانی با نقش میانجی کارآفرینی دارد.

اصالت / ارزش افزوده علمی: در زمینه مدیریت کیفیت فرآگیر و کارآفرینی، سازمان‌هایی که به این متغیرها اهمیت می‌دهند، در دست‌یابی به سطح بالای رشد و توسعه، بهتر عمل می‌کنند.

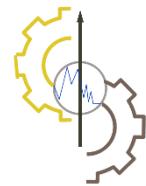
کلیدواژه‌ها: مدیریت کیفیت فرآگیر، کارآفرینی، عملکرد سازمانی، شرکت رنگسازی ایران.

¹ Antoncic and Hisrich

* نویسنده مسئول

mehdijallali2010@gmail.com✉

<http://dorl.net/dor/20.1001.1.27831345.1400.2.2.3.1>

شرکت رنگسازی ایران اولین تولیدکننده رنگ و رزین در ایران از سال ۱۳۱۸ فعالیت تولیدی رسمی خود را آغاز و همه واحدهای مؤثر بر کیفیت با برخورداری از سیستم مدیریت کیفیت مطابق با استاندارد ایزو ۹۰۰۱:۲۰۰۸ بر اساس خط مشی کیفیت شرکت یعنی تولید محصولات باکیفیت بالا، رضایت و خلق ارزش برای مشتری و بهبود مستمر، گام برمی‌دارند. سه واحد تولیدی رنگسازی، رزین سازی و قوطی سازی در شرکت فعال‌اند. محصولات رنگ‌های ساختمانی شرکت با نشان دیرآشنای گوزن به بازار عرضه می‌شود. در طول سالیان، کیفیت همواره بهترین انگیزه مشتریان برای انتخاب محصولات بوده و ازین‌رو برای جلب و حفظ اعتماد مشتریان، همواره تولید محصولات باکیفیت مطلوب و مطابق با استانداردها سرلوحه کار قرار داشته و رضایتمندی مشتریان پشتوانه محکم جهت نیل به اهداف بزرگ است.

کارشناسان معتقدند که پایین بودن سطح عملکرد شغلی کارکنان، یکی از مشکلات سازمان‌های ایرانی بوده که در صورت توجه به موضوع توانمندسازی کارکنان، مزیت‌های فراوانی از قبیل بهبود عملکرد شغلی، کاهش اشتباهات، افزایش سرعت تصمیم‌گیری، بهبود مشارکت و نوآوری برای سازمان به همراه دارد (بابایی و مجیدی^۱، ۲۰۱۵). یکی از دغدغه‌های اصلی مدیران سازمان‌های کوچک و بزرگ، بهبود عملکرد سازمانی است. سازمان‌ها سالانه مبالغ عظیمی بر روی منابع انسانی خود سرمایه‌گذاری می‌کنند تا ازین راه بتوانند کاهش هزینه‌ها، افزایش کیفیت، افزایش انعطاف‌پذیری، افزایش رضایت مشتری و بهبود کلی عملیات را به دست آورند؛ اما همواره نگرانی مجریان برنامه‌های توسعه در بخش خصوصی این است که آیا این سرمایه‌گذاری‌ها در عملکرد شرکت مؤثر است. درواقع می‌توان گفت که بقاء و تداوم فعالیت سازمان‌ها و مؤسسات به چگونگی کارایی و اثربخشی عملکرد کارکنان بستگی دارد (ناظم و حمودی^۲، ۲۰۰۶). عوامل مختلفی بر عملکرد کارکنان تأثیر می‌گذارد که از مهم‌ترین عوامل، مدیریت کیفیت فرآگیر^۳ و کارآفرینی می‌باشد. ایجاد جو رقابتی در میان سازمان‌ها و تلاش پایان‌نپذیر آن‌ها در جهت بهبود کیفیت خدمات و محصولات و برآورده ساختن انتظارات و نیازهای مشتریان سبب گردیده است سازمان‌ها در جستجوی روشی جامع، قابل اعتماد و انعطاف‌پذیر برای ارزیابی عملکرد خود باشند تا بتوانند اطلاعات دقیق و جامعی در مورد موقعیت و عملکرد خود در جامعه به دست آورند. الگوهای تعالی سازمانی به عنوان ابزاری قوی برای سنجش میزان استقرار سیستم‌ها در سازمان‌های مختلف به کاربرده می‌شوند (احمدی و همکاران^۴، ۲۰۱۶). درواقع بسیاری از سازمان‌های دنیا به نقش و اهمیت کیفیت پی برده‌اند. تضاضای هوشمندانه مشتریان برای کسب کیفیت بهتر، سازمان‌ها را ملزم به ارائه محصولات و خدمات باکیفیت بالا به منظور برآورده کردن انتظارات مشتریان و موفقیت در بازار کرده است. بدین منظور، سازمان‌ها باید یک فلسفه مدیریت نوآورانه‌ای داشته باشند که بتواند به آن‌ها در دستیابی به مزایای رقابتی نسبت به رقبا کمک کند. مدیریت کیفیت فرآگیر به عنوان یکی از این فلسفه‌های مدیریت می‌تواند به سازمان‌ها برای دستیابی به عملکرد موردنظر کمک کند (الدهافری و السویدی^۵، ۲۰۱۶). با توجه به موفقیت‌های مدیریت کیفیت فرآگیر در شرکت‌های تولیدی، سازمان‌های خدماتی نیز رو به کاربرد این سیستم مدیریتی آورده‌اند و امروزه مدیریت کیفیت در خودروسازی و بسیاری سازمان‌های دیگر به کار گرفته می‌شود. با این وجود سازمان‌ها در سطوح مختلفی از پذیرش مدیریت کیفیت قرار داشته و عمده‌تاً تنها به شکل عادت از اصول آن پیروی و درواقع مدیریت کیفیت تبدیل به عادت در سازمان‌های داخلی شده است و از آن تها به دریافت گواهینامه‌ای بستنده می‌شود. این موضوع ناشی از عدم شناخت کافی نسبت به اصول مدیریت کیفیت فرآگیر است (محمدزاده و مهراب قوچانی^۶، ۲۰۱۶). امروز، سازمان‌ها با چالش‌های زیاد ناشی از تغییر در ترجیحات مصرف‌کنندگان، روبرو هستند. جهت پیروزی در رقابت با سایر سازمان‌ها، باید عکس‌العملی سریع با استراتژی قوی داشت (ابراهیمی نژاد و همکاران^۷، ۲۰۱۲).

در ادبیات فعلی، بسیاری از محققان کارآفرینی، ویژگی‌های کارآفرینی، فعالیت‌ها و تأثیر قابل توجه و مثبت آن‌ها بر نتایج عملکرد را بر جسته کرده‌اند. بسیاری از محققان رابطه بین جهت‌گیری کارآفرینی و عملکرد سازمانی را مورد بررسی قرار دادند که بسیاری از آن‌ها اثرات مثبت و معناداری داشتند، از سوی دیگر، محققان دیگر این نوع رابطه را پیدا نکردند. نتایج ناسازگار از این رابطه در ادبیات، زمینه بررسی این تحقیق در جامعه متفاوت‌تر را فراهم کرده است. در همین راستا، پژوهش‌های انجام‌شده نیز در زمینه مدیریت کیفیت فرآگیر و کارآفرینی نشان‌دهنده آن است که در سازمان‌هایی که به این متغیرها اهمیت بدهند، در دست‌یابی به سطوح بالای رشد و توسعه، بهتر عمل می‌کنند.

^۱ Babaei and Majidi

^۲ Nazem and Hamoudi

^۳ Total Quality Management (TQM)

^۴ Ahmadi et al.

^۵ Al-Dhaafri and Al-Swidi

^۶ Mohammadzadeh and Mehrab Ghouchani

^۷ Ebrahimim Nezhad et al.

لذا در چند دهه اخیر، توجه به مدیریت کیفیت فرآگیر و کارآفرینی به یک ضرورت غیرقابل اجتناب تبدیل شده است چراکه سازمان‌ها از این طریق می‌توانند شاخص‌های مزیت رقابتی از جمله عملکرد کارکنان خود را بهبود و توسعه دهند. مسئله اصلی پژوهش آن است که مدیریت کیفیت فرآگیر و کارآفرینی بر عملکرد سازمانی شرکت رنگ‌سازی ایران چه تأثیری دارد؟

۲- مروری بر مبانی نظری، پیشینه و مدل مفهومی پژوهش

مسعودی^۱ (۲۰۲۱) در پژوهشی به بررسی تأثیر مدیریت کیفیت جامع بر نوآوری در شرکت‌های کوچک و متوسط با نقش میانجی یادگیری سازمانی پرداخته است. یافته‌های پژوهش نشان داد که مدیریت کیفیت جامع بر نوآوری و یادگیری سازمانی تأثیر مستقیم و معناداری دارد. همچنین یافته‌ها نشان داد که تأثیر یادگیری سازمانی بر نوآوری سازمانی مثبت و معنادار می‌باشد. علاوه بر این، یافته‌ها حاکی از آن است که مدیریت کیفیت جامع بر نوآوری سازمانی از طریق متغیر میانجی یادگیری سازمانی تأثیرگذار است. با توجه به نتایج به دست آمده، مدیریت کیفیت جامع و یادگیری سازمانی می‌توانند در جهت ایجاد و بهبود نوآوری در شرکت‌های کوچک و متوسط مؤثر واقع شوند. رضایی زیولایی و زند حسامی^۲ (۲۰۲۰) در پژوهشی به بررسی تأثیر مدیریت کیفیت (جنبهای نرم و سخت) بر عملکرد نوآوری سازمان با نقش میانجی قابلیت نوآوری فناورانه و رفتار فعالانه کارکنان در شرکت‌های دانش‌بنیان کشور پرداختند. داده‌های این پژوهش از شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی فعال در حوزه تجهیزات و مواد آزمایشگاهی جمع‌آوری گردید. با استفاده از متدولوژی مدل‌سازی معادلات ساختاری و نرم‌افزار اسماارت پی‌ال اس به بررسی فرضیات پرداخته شد. نتایج این پژوهش نشان داد که مدیریت کیفیت نرم با میانجی گری قابلیت نوآوری و رفتار فعالانه کارکنان بر عملکرد نوآوری تأثیر معنادار دارد و مدیریت کیفیت سخت بر قابلیت نوآوری تأثیر معناداری دارد؛ همچنین قابلیت نوآوری نیز بر عملکرد نوآوری سازمان به صورت معنادار تأثیر می‌گذارد. شیری و همکاران^۳ (۲۰۱۸) در پژوهشی به بررسی تأثیر مدیریت کیفیت جامع بر عملکرد بانک‌های شهر ایلام با نقش میانجی بازار گرایی پرداختند. آزمون فرضیه‌های پژوهش نشان داد که مدیریت کیفیت جامع بر بازار گرایی تأثیر مثبت و معنی‌داری دارد و تأثیر مثبت بازار گرایی بر عملکرد سازمانی نیز به اثبات رسید. نتایج به دست آمده همانند پژوهش‌های گذشته در خصوص اثرگذاری مثبت دو رویکرد مدیریت کیفیت جامع و بازار محوری بر عملکرد بوده و آشکار گردید که بازار گرایی می‌تواند در اثرگذاری مدیریت کیفیت جامع بر عملکرد نقش واسطه را ایفا کند. شول و مزروعي نصرآبادی^۴ (۲۰۱۷) در پژوهشی به بررسی تأثیر مدیریت کیفیت فرآگیر بر نوآوری با تبیین نقش میانجی یادگیری بین سازمانی پرداختند. در این تحقیق جهت آزمون مدل مفهومی تحقیق از مدل‌سازی معادلات ساختاری توسط نرم‌افزار لیزل، استفاده شد که نتایج حاکی از برآنش مطلوب مدل بود. نتایج تحقیق بیانگر این است که مدیریت کیفیت فرآگیر تأثیر مثبت و معنی‌داری بر عملکرد نوآوری دارد و یادگیری بین سازمانی در این رابطه نقش میانجی دارد. خسروی و همکاران^۵ (۲۰۱۷) در پژوهشی تحت عنوان «بررسی اثر مؤلفه‌های کارآفرینی سازمانی بر عملکرد تعاونی‌ها از دیدگاه اعضای تعاونی‌های مرغداران استان کرمانشاه» به این نتایج دست یافتند که بین مؤلفه‌های کارآفرینی سازمانی و عملکرد تعاونی‌ها در سطح اطمینان ۹۹٪ رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین، نتایج حاصل از رگرسیون چندمتغیره نشان داد که حدود ۳۷٪ از تغییرات متغیر عملکرد تعاونی، ناشی از متغیرهای نوسازی راهبردی، پیشگامی و ریسک‌پذیری است. حسینی^۶ (۲۰۱۶) در پژوهشی به بررسی «تعیین رابطه بین مدیریت کیفیت فرآگیر و عملکرد مالی با توجه به نقش واسطه‌ای سرمایه فکری» پرداخت و نتایج پژوهش نشان داد بین مدیریت کیفیت فرآگیر و سرمایه فکری رابطه معنادار وجود دارد. بین سرمایه فکری و عملکرد مالی رابطه معنادار وجود دارد. بین مدیریت کیفیت فرآگیر و عملکرد مالی رابطه معنادار وجود دارد. بین مدیریت کیفیت فرآگیر و عملکرد مالی از طریق سرمایه فکری رابطه معنادار وجود دارد. رضایی و همکاران^۷ (۲۰۱۶) در پژوهشی تحت عنوان «تأثیر گرایش کارآفرینانه بر عملکرد سازمانی در سازمان جهاد کشاورزی استان آذربایجان غربی» به این نتایج دست یافتند که اثر مثبت و معنی‌داری بر متغیر وابسته برخوردار است و در مجموع ۴۱٪ از واریانس عملکرد سازمانی در سازمان جهاد کشاورزی استان آذربایجان غربی را تبیین نمود. لذا تقویت گرایش کارآفرینانه به طور مستقیم منجر به بهبود عملکرد سازمانی در سازمان جهاد کشاورزی می‌شود. همچنین، یادگیری

^۱ Masoudi

^۲ Rezaei Zivalaei and Zand Hesami

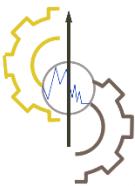
^۳ Shiri et al.

^۴ Shoul and Mazroui Nasrabadi

^۵ Khosravi et al.

^۶ Hosseini

^۷ Rezaei et al.

سازمانی بر کارآفرینی سازمانی تأثیر مثبت و معنی داری دارد و یادگیری سازمانی به واسطه کارآفرینی سازمانی بر عملکرد تأثیر غیر مستقیم دارد. شاردی و همکاران^۱ (۲۰۱۵) در پژوهشی با عنوان «بررسی رابطه کارآفرینی سازمانی و عملکرد سازمانی» به این نتایج دست یافتند که بین مؤلفه‌های کارآفرینی سازمانی شامل نوآوری، ریسک‌پذیری، پیشگامی و رقابت تهاجمی با عملکرد تجاری رابطه مثبت و معنی دار وجود دارد. چن و هوانگ^۲ (۲۰۱۰) در پژوهشی به بررسی تأثیر نوآوری سازمانی بر عملکرد سازمانی به این نتایج دست می‌یابند که عملکرد سازمانی به طور مثبتی به سیله نوآوری فنی و اداری تأثیر می‌پذیرد. نتایج پژوهش آن‌ها همچنین نشان داد که یادگیری سازمانی به طور مثبت و معنی داری بر عملکرد سازمانی از طریق نوآوری اداری و نوآوری فنی می‌گذارد. هانگ و همکاران^۳ (۲۰۱۱) در پژوهشی با عنوان «تأثیر مدیریت کیفیت جامع و یادگیری سازمانی بر عملکرد نوآوری در صنعت با تکنولوژی بالا» نشان دادند که مدیریت کیفیت فرآگیر و یادگیری سازمانی تأثیر مثبت و معناداری بر عملکرد نوآوری سازمانی دارد. همچنین مدیریت کیفیت فرآگیر تأثیر مثبتی بر یادگیری سازمانی دارد. درنهایت یادگیری سازمانی نقش میانجی را در رابطه بین مدیریت کیفیت فرآگیر و عملکرد نوآوری دارد. توپولوویچ^۴ (۲۰۱۵) در پژوهشی با عنوان «تأثیر به کارگیری مدیریت کیفیت فرآگیر در بهبود عملکرد تولید و رضایت مشتریان» نشان داد که مدیریت کیفیت فرآگیر و ابعاد آن، تعهد مدیریت ارشد سازمان و مسئولیت‌پذیری تأثیر مثبتی بر بهبود عملکرد تولید و رضایت مشتریان دارد. الدهافری و السویدی (۲۰۱۶) در پژوهشی با عنوان «تأثیر مدیریت کیفیت فرآگیر و گرایش به کارآفرینی بر عملکرد سازمانی» نشان دادند که مدیریت کیفیت فرآگیر و گرایش به کارآفرینی بر عملکرد سازمانی تأثیر مثبت و معناداری دارد. درنهایت مدیریت کیفیت فرآگیر بر عملکرد سازمانی با نقش میانجی گرایش به کارآفرینی تأثیر مثبت و معناداری دارد. آنل و ساتیش^۵ (۲۰۱۷) در پژوهشی با عنوان «بررسی رابطه بین مدیریت کیفیت فرآگیر و ابعاد آن تأثیر مثبت کیفیت فرآگیر با عملکرد شرکت، یک چارچوب مفهومی از سازمان‌های هندی» نشان دادند که مدیریت کیفیت فرآگیر و ابعاد آن تأثیر مثبت و معناداری بر عملکرد شرکت‌های هندی دارد. زهیر و همکاران^۶ (۲۰۱۵) در پژوهشی نشان دادند که مدیریت استراتژیک منابع انسانی تأثیر مثبت و معنادار بر عملکرد کارکنان و مالی با نقش میانجی گرایش به کارآفرینی دارد. گرایش به کارآفرینی بر عملکرد مالی و عملکرد کارکنان دارد. همچنین مدیریت استراتژیک منابع انسانی تأثیر مثبت و معناداری بر گرایش به کارآفرینی دارد.

در جدول ۱، خلاصه‌ای از پیشینه پژوهش ارائه شده است:

جدول ۱ - خلاصه پژوهش‌های مرتبط داخلی.
Table 1- Summary of internal related research.

موضوع پژوهش	محققان و سال	متغیرهای کلیدی
تأثیر مدیریت کیفیت جامع بر نوآوری در شرکت‌های مسعودی (۲۰۲۱)	مسعودی (۲۰۲۱)	مدیریت کیفیت جامع، نوآوری، یادگیری سازمانی
کوچک و متوسط با نقش میانجی یادگیری سازمانی		
تأثیر مدیریت کیفیت (جنبهای نرم و سخت) بر رضایی زیولایی و زند مدیریت کیفیت، نوآوری، قابلیت عملکرد نوآوری سازمان با نقش میانجی قابلیت نوآوری حسامی (۲۰۲۰)	حسامی (۲۰۲۰)	عملکرد نوآوری سازمان، رفتار عادلانه، فناورانه و رفتار فعالانه کارکنان در شرکت‌های دانشبنیان کشور
تأثیر مدیریت کیفیت جامع بر عملکرد بانک‌های شهر شیری و همکاران (۲۰۱۸)	شیری و همکاران (۲۰۱۸)	مدیریت کیفیت جامع، عملکرد، بازار گرایی
تأثیر مدیریت کیفیت فرآگیر بر نوآوری با تبیین نقش شول و مزروعی نصرآبادی (۲۰۱۷)	نصرآبادی (۲۰۱۷)	تأثیر مدیریت کیفیت فرآگیر بر نوآوری، نوآوری، میانجی یادگیری بین سازمانی
بررسی اثر مؤلفه‌های کارآفرینی سازمانی بر عملکرد خسروی و همکاران (۲۰۱۷)	خسروی و همکاران (۲۰۱۷)	کارآفرینی سازمانی، عملکرد تعاوونی‌ها از دیدگاه اعضای تعاوونی‌های مرغداران استان کرمانشاه
تعیین رابطه بین مدیریت کیفیت فرآگیر و عملکرد مالی حسینی (۲۰۱۶)	حسینی (۲۰۱۶)	مدیریت کیفیت فرآگیر، عملکرد مالی، سرمایه فکری

^۱ Shardari et al.

^۲ Chen and Huang

^۳ Hung et al

^۴ Topalović

^۵ Anil and Satish

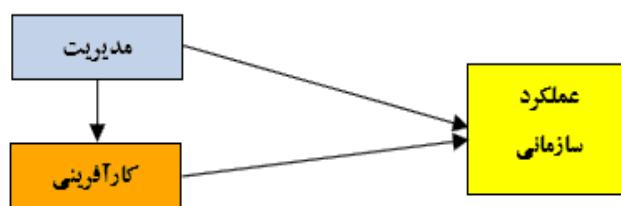
^۶ Zehir et al.

Table 1- Continued.

موضع پژوهش	محققان و سال	متغیرهای کلیدی
تأثیر گرایش کارآفرینانه بر عملکرد سازمانی در سازمان جهاد کشاورزی استان آذربایجان غربی (۲۰۱۶)	رضایی و همکاران	گرایش کارآفرینانه، عملکرد سازمانی
بررسی رابطه کارآفرینی سازمانی و عملکرد سازمانی (۲۰۱۵)	شاردری و همکاران	کارآفرینی سازمانی، عملکرد سازمانی
بررسی تأثیر مدیریت کیفیت فرآگیر بر عملکرد سازمانی با نقش میانجی کارآفرینی در شرکت رنگسازی ایران	محققان پژوهش حاضر سازمانی، کارآفرینی	مدیریت کیفیت فرآگیر، عملکرد سازمانی، کارآفرینی

همانگونه که از جدول ۱ ملاحظه می‌شود، در هیچ پژوهش داخلی به بررسی تأثیر مدیریت کیفیت فرآگیر بر عملکرد سازمانی با نقش میانجی کارآفرینی پرداخته نشده است. بدین منظور برای پر کردن شکاف پژوهش‌های قبلی، این پژوهش باهدف بررسی موضوع مذکور در شرکت رنگسازی ایران انجام گرفته است. مدل مفهومی استخراجی در شکل ۱، ارائه شده است:

شکل ۱ - مدل مفهومی تحقیق (الدهافری و السویدی، ۲۰۱۶).

Figure 1- Conceptual model of research (Al-Dahafari and Al-Suwaidi, 2016).

۳- روش‌شناسی پژوهش

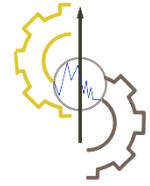
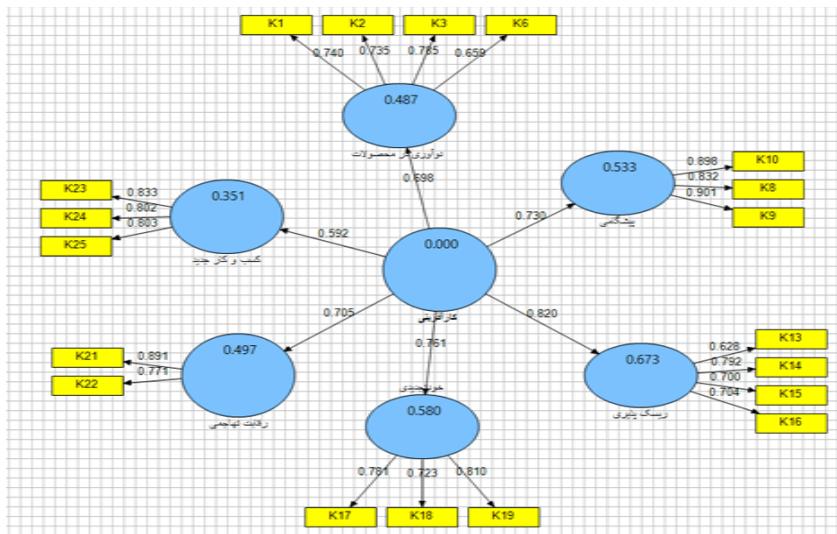
روش پژوهش از لحاظ هدف، کاربردی؛ از جنبه گردآوری اطلاعات، توصیفی- پیمایشی و ازنظر نحوه اجرا، همبستگی می‌باشد. کاربردی است، زیرا به محض اتمام پژوهش یافته‌های آن قابلیت کاربرد در جامعه موردپژوهش را دارند (سرمد و همکاران^۱، ۲۰۰۷). توصیفی است؛ زیرا هدف آن توصیف عینی، واقعی و منظم حوادث، رویدادها و موضوعات مختلف است (شریفی و شریفی^۲، ۲۰۰۴). همچنین همبستگی است؛ زیرا به بررسی رابطه بین متغیرهای تحقیق می‌پردازد. بر اساس آخرین آمار، جامعه آماری شامل ۲۰۰ نفر از کارکنان شرکت رنگسازی و اندازه نمونه‌ای به حجم ۱۳۲ نفر با استفاده از فرمول کوکران انتخاب شد. به منظور نمونه‌گیری نیز پس از برآورد حجم نمونه با رابطه ۱ و با عنایت به برقراری شانس برابر در تکمیل پرسشنامه توسط کارکنان از روش تصادفی ساده استفاده شد.

$$n = \frac{N Z_{1-\alpha/2}^2 pq}{Nd^2 + Z_{1-\alpha/2}^2 pq} = \frac{200 \times (1/96)^2 \times (0/5)(0/5)}{200 \times (0/05)^2 + (1/96)^2 \times (0/5)(0/5)} = 132. \quad (1)$$

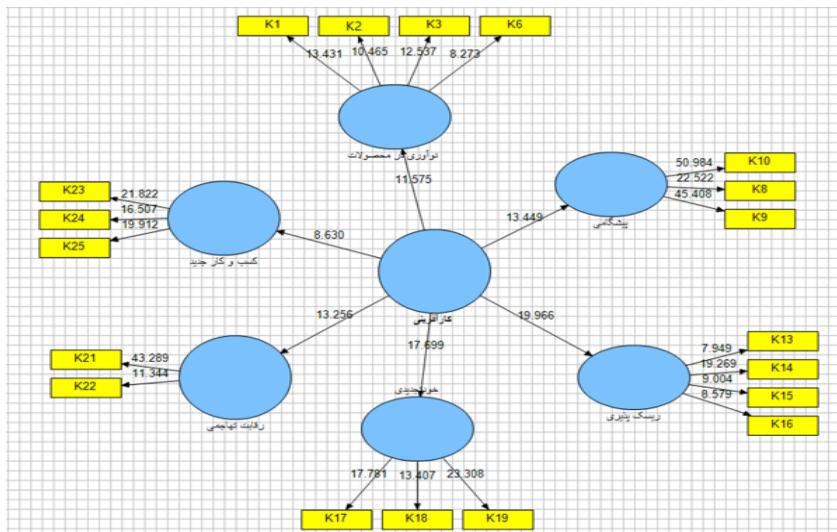
۴- یافته‌های تحقیق

۱- ارزیابی مدل اندازه‌گیری مربوط به متغیر کارآفرینی

شکل ۲ خروجی نرم‌افزار Smart-Pls درخصوص مدل اصلاحی اندازه‌گیری مربوط به متغیر کارآفرینی می‌باشد. همچنین، شکل ۳ نمرات t مربوط به بارهای عاملی شکل ۲ را نشان می‌دهد.

شکل ۲- آزمون مدل اولیه اندازه‌گیری کارآفرینی.

شکل ۳- نمرات T مربوط به آزمون مدل اولیه اندازه‌گیری کارآفرینی.

اجلی و همکاران / مدیریت نوآوری و راهبردهای عملیاتی، دوره ۲، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۰، صفحه: ۵۲ - ۷۳

تحلیل عاملی تأییدی: با توجه به شکل ۳، همه سوالات (به جزء سوالات ۴، ۵، ۷، ۱۱، ۱۲، ۲۰) به دلیل دارا بودن بارهای عاملی مناسب و بالای ۰/۵ بر متغیر مکنون، در مدل آورده شدند و با توجه به نمره ۶ در سطح ۰/۰۱ معنی دار می باشند. به عبارتی، مقدار ۶ متناظر با هر بار عاملی بیشتر از مقدار بحرانی آن (۰/۵۸) و درنتیجه، این نشانگرها از دقت لازم در اندازه گیری سازه ها برخوردار بوده و وارد تحلیل نهایی گردیدند.

آزمون پایابی: با توجه به جدول ۲، پایابی ترکیبی (دلوین- گلدشتاین) و آلفای کرونباخ تمامی متغیرهای مربوط به کارآفرینی بالاتر از ۰/۷۰ و پایابی مدل اندازه‌گیری تائید می‌شود.

آزمون روابی: برای بررسی روابی مدل اندازه‌گیری از روابی همگرا و شاخص میانگین واریانس استخراج شده (AVE) استفاده شد. شاخص AVE در مورد سازه کارآفرینی برای تمامی متغیرها از میزان 0.50 بیشتر و روابی همگرای متغیر کارآفرینی تأیید می‌شود که در جدول ۳ نشان داده شده است.

جدول ۲- مقادیر پایابی ترکیبی و آلفای کرونباخ برای مدل اندازه‌گیری متغیر کارآفرینی.

Table 2- Combined reliability and Cronbach's alpha values for the entrepreneurial variable measurement model.

۱۴۳

مؤلفه‌ها	آلفای کرونباخ	پایابی ترکیبی
نوآوری در محصولات و خدمات	0/82	0/71
پیشگامی	0/91	0/85
ریسک‌پذیری	0/80	0/70
خودتجدیدی	0/82	0/71
رقابت تهاجمی	0/82	0/70
کسب‌وکار جدید	0/85	0/74

جدول ۳- مقادیر AVE برای مدل اندازه‌گیری متغیر کارآفرینی.

Table 3- AVE values for the entrepreneurial variable measurement model.

متغیر اول	AVE
نوآوری در محصولات و خدمات	0/53
پیشگامی	0/77
ریسک‌پذیری	0/50
خودتجدیدی	0/60
رقابت تهاجمی	0/69
کسب‌وکار جدید	0/66

آزمون کیفیت مدل اندازه‌گیری: با مقدار مثبت این شاخص، مدل اندازه‌گیری انعکاسی از کیفیت لازم برخوردار است. با توجه به جدول ۴، مقادیر شاخص اشتراک با روایی متقاطع مثبت و بالا می‌باشد که این خود کیفیت مدل اندازه‌گیری را تأیید می‌نماید.

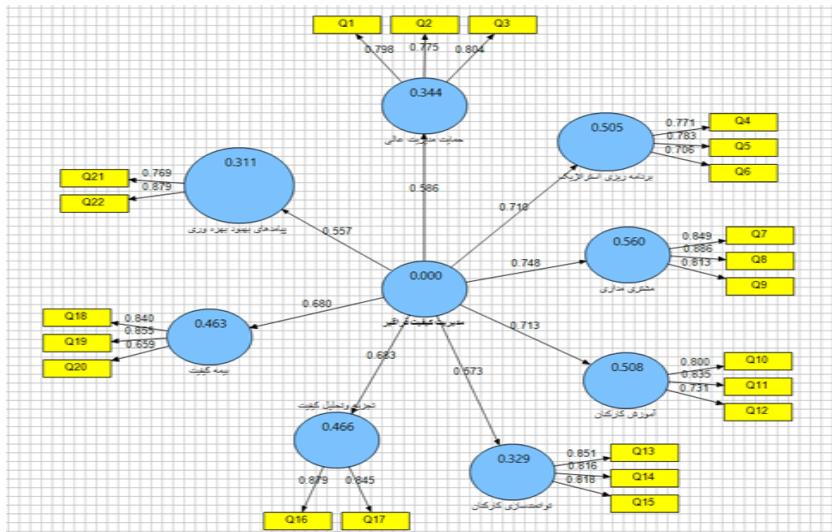
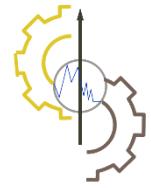
جدول ۴- شاخص اشتراک با روایی متقاطع برای متغیر کارآفرینی.

Table 4- Subscription index with cross validity for entrepreneurship variable.

متغیر	شاخص اشتراک با روایی متقاطع (CV COM)
نوآوری در محصولات و خدمات	0/24
پیشگامی	0/42
ریسک‌پذیری	0/35
خودتجدیدی	0/33
رقابت تهاجمی	0/35
کسب‌وکار جدید	0/21

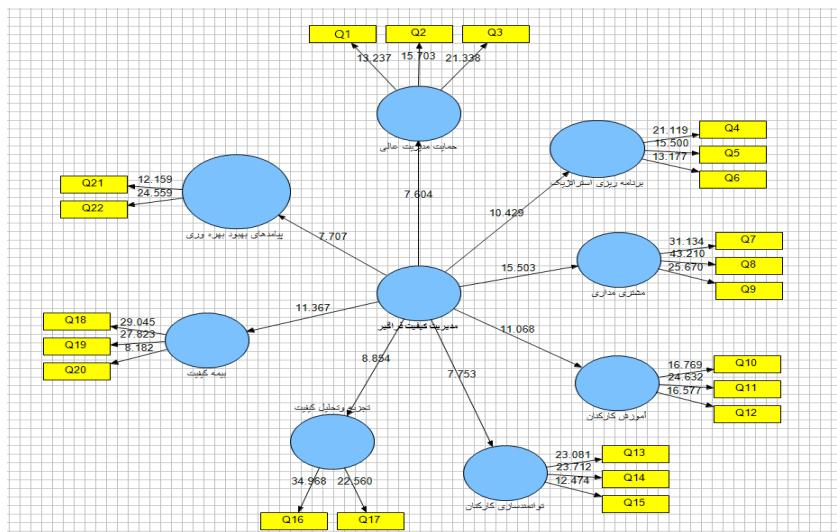
۴-۲- ارزیابی مدل اندازه‌گیری مربوط به متغیر مدیریت کیفیت فراگیر

شکل ۴ به بررسی بارهای عاملی و شکل ۵ به بررسی معناداری بارهای عاملی می‌پردازد.

شکل ۴- آزمون مدل اولیه اندازه‌گیری مدیریت کیفیت فرآگیر.

Figure 4- Test of the initial model of total quality management measurement.

شکل ۵: نمرات T مربوط به آزمون مدل اولیه اندازه‌گیری مدیریت کیفیت فرآگیر.

Figure 5- T scores related to the test of the initial model of total quality management measurement.

تحلیل عاملی تأییدی: همان‌طور که در شکل‌های ۴ و ۵ مشخص است همه سوالات به دلیل اینکه بارهای عاملی آن‌ها بالای ۰/۵ بود در مدل آورده شدند و تمامی گویه‌ها دارای بار عاملی مناسبی بر متغیر مکنون مربوط به خود هستند و این بارهای عاملی با توجه نمره ۷ در سطح ۰/۰۱ معنی‌دار می‌باشند. به عبارتی دیگر، مقدار t متناظر با هر بار عاملی بیشتر از مقدار بحرانی آن (۲/۵۸) است. درنتیجه، می‌توان گفت این نشانگرهای از دقت لازم برای اندازه‌گیری سازه‌های مربوط به خود برخوردار هستند، لذا وارد تحلیل نهایی گردیدند.

آزمون پایایی: با توجه به جدول ۵، پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ تمامی متغیرهای مربوط به مدیریت کیفیت فرآگیر بالاتر از ۰/۷۰ و پایایی مدل اندازه‌گیری مورد تأیید قرار می‌گیرد.

آزمون روایی: با توجه به جدول ۶، شاخص AVE در مورد متغیر اول از میزان ۰/۵۰ بیشتر و دلیل بر روایی همگرایی مناسب مدل اندازه‌گیری متغیر مدیریت کیفیت فرآگیر است.

جدول ۵- مقادیر پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ مدل اندازه‌گیری مدیریت کیفیت فراگیر.

Table 5- Combined reliability and Cronbach's alpha values of quality management measurement model.

آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی	مؤلفه‌ها
0/71	0/83	حمایت و رهبری مدیریت عالی
0/70	0/80	برنامه‌ریزی استراتژیک
0/81	0/88	مشتری مداری (تمرکز بر مشتری)
0/70	0/83	شناسایی و آموزش کارکنان
0/77	0/87	توانمندسازی کارکنان و کار تیمی
0/75	0/85	اندازه‌گیری و تجزیه و تحلیل کیفیت
0/71	0/83	بیمه کیفیت
0/72	0/81	پیامدهای بهبود بهره‌وری و کیفیت

جدول ۶- مقادیر AVE برای مدل اندازه‌گیری متغیر مدیریت کیفیت فراگیر.

Table 6- AVE values for the measurement model of TQM.

متغیر	شاخص اشتراک با روایی متقاطع (CV COM)
حمایت و رهبری مدیریت عالی	0/24
برنامه‌ریزی استراتژیک	0/36
مشتری مداری (تمرکز بر مشتری)	0/42
شناسایی و آموزش کارکنان	0/21
توانمندسازی کارکنان و کار تیمی	0/37
اندازه‌گیری و تجزیه و تحلیل کیفیت	0/43
بیمه کیفیت	0/51
پیامدهای بهبود بهره‌وری و کیفیت	0/28

آزمون کیفیت مدل اندازه‌گیری: با توجه به جدول ۷، در مدل اندازه‌گیری مورد بررسی، مقادیر شاخص اشتراک با روایی متقاطع مثبت و بالا و کیفیت مدل اندازه‌گیری تأیید می‌شود.

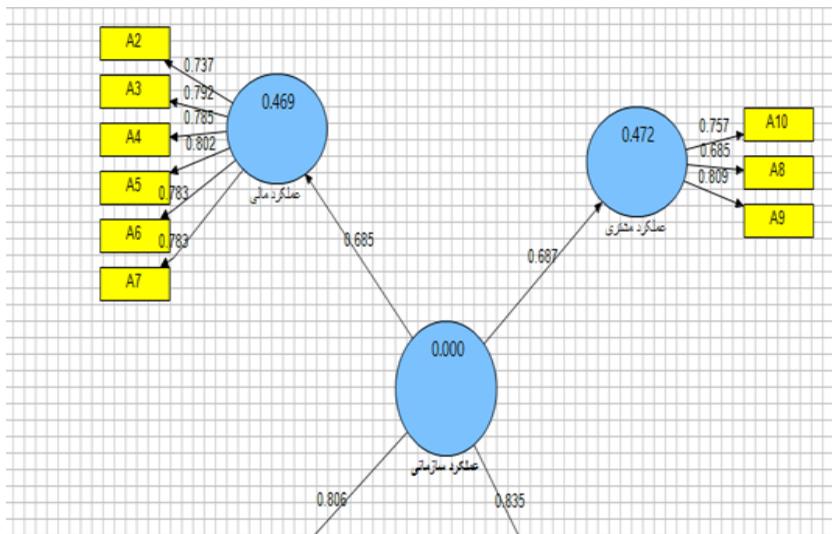
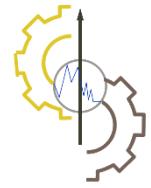
جدول ۷- شاخص اشتراک با روایی متقاطع برای متغیر مدیریت کیفیت فراگیر.

Table 7- Cross-validation subscription index for TQM variable.

متغیر	شاخص اشتراک با روایی متقاطع (CV COM)
حمایت و رهبری مدیریت عالی	0/24
برنامه‌ریزی استراتژیک	0/36
مشتری مداری (تمرکز بر مشتری)	0/42
شناسایی و آموزش کارکنان	0/21
توانمندسازی کارکنان و کار تیمی	0/37
اندازه‌گیری و تجزیه و تحلیل کیفیت	0/43
بیمه کیفیت	0/51
پیامدهای بهبود بهره‌وری و کیفیت	0/28

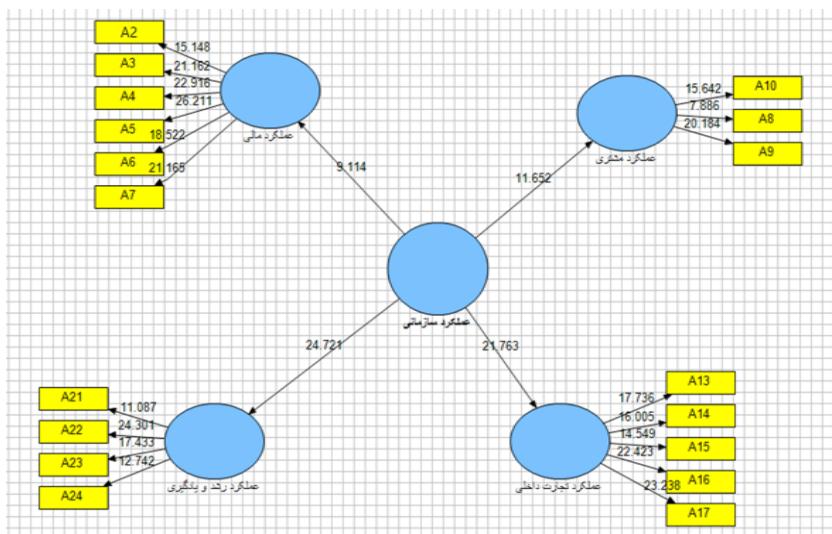
۴-۳- ارزیابی مدل اندازه‌گیری مربوط به متغیر عملکرد سازمانی

در ادامه به بررسی نمودار بارهای عاملی و معناداری آن‌ها پرداخته می‌شود. شکل ۶ به بررسی بارهای عاملی و شکل ۷ به بررسی معناداری بارهای عاملی می‌پردازد.

شکل ۶- آزمون مدل اولیه اندازه‌گیری عملکرد سازمانی.

Figure 6- Testing the initial model of measuring organizational performance.

شکل ۷- نمرات T مربوط به آزمون مدل اولیه اندازه‌گیری عملکرد سازمانی.

Figure 7- T scores related to the test of the initial model of organizational performance measurement.

تحلیل عاملی تأییدی: با توجه به شکل ۷، همه سوالات (بجز سوالات ۱، ۱۱، ۱۲، ۱۸، ۲۰، ۱۹، ۲۵ و ۲۶) به دلیل اینکه بارهای عاملی آنها بالای ۵/۰ بود در مدل آورده شدند و تمامی گویه‌ها دارای بار عاملی مناسبی بر متغیر مکنون مربوط به خود هستند و این بارهای عاملی با توجه نمره ۱/۰ در سطح ۰/۰ معنی‌دار می‌باشند. به عبارتی دیگر، مقدار t متناظر با هر بار عاملی بیشتر از مقدار بحرانی آن (۲/۵۸) در سطح ۰/۰ است. درنتیجه، این نشانگرها از دقت لازم برای اندازه‌گیری سازه‌های مربوط به خود برخوردار بوده و وارد تحلیل نهایی گردیدند.

آزمون پایایی: با توجه به جدول ۸، پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ تمامی متغیرهای مربوط به عملکرد سازمانی بالاتر از ۰/۷۰ و پایایی مدل اندازه‌گیری مورد تأیید قرار می‌گیرد.

آزمون روایی: با توجه به جدول ۹، شاخص AVE در مورد متغیر اول از میزان ۰/۵۰ بیشتر و دلیل بر روایی همگرای مناسب مدل اندازه‌گیری متغیر عملکرد سازمانی است.

جدول ۸- مقادیر پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ برای مدل اندازه‌گیری عملکرد سازمانی.

Table 8- Combined reliability and Cronbach's alpha values for the organizational performance measurement model.

مؤلفه‌ها	آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی
عملکرد مالی	0/90	0/87
عملکرد مشتری	0/80	0/71
عملکرد تجارت داخلی	0/88	0/73
عملکرد رشد و یادگیری	0/85	0/76

۱۴۷

جدول ۹- مقادیر AVE برای مدل اندازه‌گیری متغیر عملکرد سازمانی.

Table 9- AVE values for the organizational performance variable measurement model.

متغیر	AVE
عملکرد مالی	0/61
عملکرد مشتری	0/56
عملکرد تجارت داخلی	0/61
عملکرد رشد و یادگیری	0/58

آزمون کیفیت مدل اندازه‌گیری: با توجه به جدول ۱۰، مقادیر شاخص اشتراک با روایی متقاطع مثبت و بالا می‌باشد که این خود کیفیت مدل اندازه‌گیری را تأیید می‌نماید.

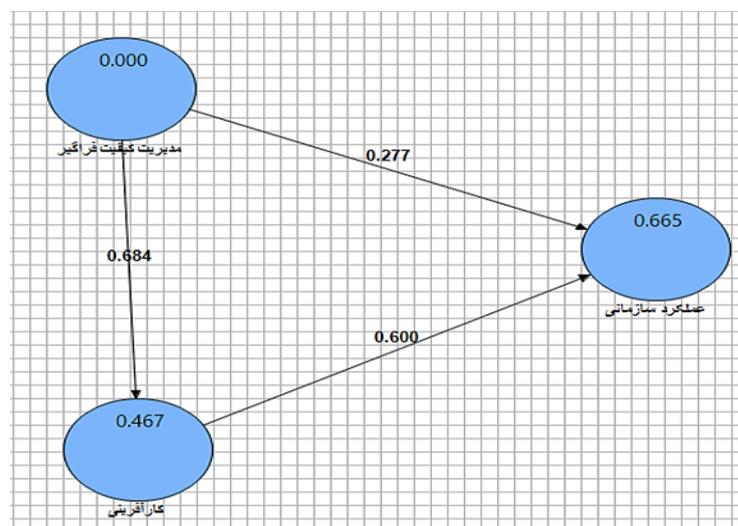
جدول ۱۰- شاخص اشتراک با روایی متقاطع برای متغیر عملکرد سازمانی.

Table 10- Cross-validity subscription index for organizational performance variable.

متغیر	شاخص اشتراک با روایی متقاطع (CV COM)
عملکرد مالی	0/24
عملکرد مشتری	0/49
عملکرد تجارت داخلی	0/35
عملکرد رشد و یادگیری	0/31

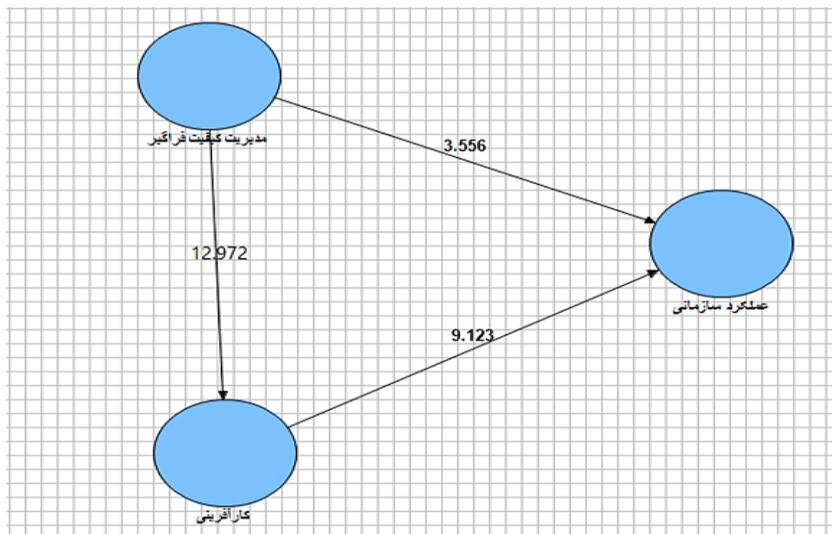
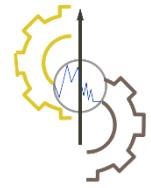
۵- آزمون فرضیه‌های پژوهش

در اینجا بعد از بررسی مدل اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش، به بررسی آزمون فرضیه‌های پژوهش پرداخته می‌شود. شکل ۸ مربوط به ضریب مسیر رابطه بین متغیرهای پژوهش است و معنی داری آن با توجه به شکل ۹ سنجیده می‌شود. درواقع وقتی مقدار تی با توجه به شکل ۹ بالاتر از (۱/۹۶) باشد، ضریب مسیر نیز معنی دار است و بر متغیر مورد نظر تأثیر دارد.

شکل ۸- مدل معادلات ساختاری در حالت تخمین ضرایب مسیر.

Figure 8- Structural equation model in the mode of estimating path coefficients.

شکل ۹- مدل معادلات ساختاری در حالت معناداری ضرایب مسیر.

Figure 9- Structural equation model in the significant state of path coefficients.

در جدول ۱۱، نتایج خروجی نرم افزار برای ضریب مسیر و معناداری ارائه شده است:

جدول ۱۱- نتایج ضریب مسیر و معناداری و کیفیت مدل.

Table 11- Path coefficient results and significance and quality of the model.

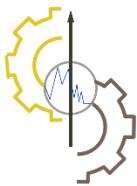
اثر سازه	سازه (میانجی)	به سازه (تأثیر مستقیم)	ضریب مسیر	مقدار t
مدیریت کیفیت فرآیند	-	کارآفرینی	0/684	12.972
مدیریت کیفیت فرآیند	-	عملکرد سازمانی	0/277	3/556
کارآفرینی	-	عملکرد سازمانی	0/600	9/123
کارآفرینی	کارآفرینی	عملکرد سازمانی	0/41	-
آزمون کیفیت		آزمون اندازه اثر (R^2) هر متغیر یا آزمون ارتباط پیش‌بین (Q^2)	R^2	سطح معنی‌داری
کلی مدل		0/126	-	0/467
آزمون کیفیت		0/261	0/11 0/24	0/665
با توجه به این تأثیر، کارآفرینی نقش میانجی جزئی را دارد.				0/01

همان‌طور که در جدول ۱۱ مشخص است و همچنین با توجه به شکل‌های ۸ و ۹، فرضیه‌های ۱ تا ۴ پژوهش به احتمال ۰/۹۵ و ۰/۹۹ معنادار است. لذا فرضیه صفر رد و فرضیه یک پذیرفته می‌شود.

- مقدار تأثیر مدیریت کیفیت فرآیند بر کارآفرینی (۰/۶۸۴)، می‌باشد که به احتمال ۰/۰۱ معنادار است و این تأثیر مثبت و معناداری می‌باشد.
- مقدار تأثیر مدیریت کیفیت فرآیند بر عملکرد سازمانی (۰/۷۷۷)، می‌باشد که به احتمال ۰/۰۱ معنادار است و این تأثیر مثبت و معناداری می‌باشد.
- مقدار تأثیر کارآفرینی بر عملکرد سازمانی (۰/۰۶۰)، می‌باشد که به احتمال ۰/۰۱ معنادار است و این تأثیر مثبت و معناداری می‌باشد.
- مقدار تأثیر مدیریت کیفیت فرآیند سازمانی کارآفرینی تأثیر دارد که این مقدار ۰/۰۱ می‌باشد.

مقادیر R^2 می‌گوید که متغیرهای مستقل روی هم رفته تا چه اندازه رفتار متغیر وابسته را پیش‌بینی می‌کند. اگر تعداد متغیرهای مستقل کمتر از ۵ تا باشد این مقدار به شرح زیر است: مقدار ۰/۱۹ ضعیف، ۰/۳۳ متوسط و ۰/۶۶ است. با توجه به اینکه مقدار R^2 برای دو سازه درون‌زا، ۰/۴۶۷، ۰/۶۶۵، است، می‌توان گفت که تقریباً در سطح متوسط و قوی قرار دارد. آزمون F^2 اندازه اثر هر یک از متغیرها را به تنهای می‌سنجد. استاندارد این مقدار به شرح زیر است: مقدار ۰/۰۲ ضعیف، ۰/۱۵ متوسط و ۰/۳۵ قوی است. با توجه به نتایج این پژوهش (۰/۱۱، ۰/۰۲۴)، اندازه اثر هر یک از متغیرها ضعیف و متوسط و می‌باشد. آزمون Q^2 بیان می‌کند که آیا کیفیت پیش‌بینی ما برای رد و یا تأیید فرضیات بالا هست یا نه. استاندارد این مقدار به شرح زیر است: مقدار ۰/۰۲ ضعیف، ۰/۱۵ متوسط و ۰/۳۵ قوی است. با توجه

به نتایج این پژوهش، کیفیت پیش‌بینی فرضیه‌های پژوهش در حد متوسط است. حال برای تأیید کیفیت مدل به سراغ آزمون *GOF* می‌رویم. استاندارد این مقدار شامل $1/10$ ضعیف، $1/15$ متوسط و $1/25$ قوی است. با توجه به نتایج این پژوهش ($0/53$)، کیفیت کلی مدل، در حد قوی است.

۶- نتیجه‌گیری

در محیط متلاطم امروزی، ارائه بهترین عملکرد سازمانی به اساسی‌ترین دغدغه مدیران سازمان‌ها مبدل شده است و مدیران می‌کوشند تا با بهره‌گیری از تکنیک‌های مختلف، به عملکرد برتر دست یابند و در این راستا قابلیت‌های بازاریابی از عوامل مؤثر در دستیابی به مزیت رقابتی و عملکرد برتر برای سازمان‌ها محسوب می‌شوند (قیومی و ابراهیمی^۱، ۲۰۱۶). همواره در بیشتر سازمان‌ها در سرتاسر دنیا، مدیران به دنبال ارتقاء و بهبود عملکرد سازمان‌های خوبیش می‌باشند، به عبارت دیگر، امروزه اگر سازمان‌ها بخواهند جایگاه خود را حفظ کرده و به نحوی عمل کنند که باعث بقاء، توسعه و موفقیتشان شود، ضروری است که در عملکرد خود تجدیدنظر کرده و تعهدات خود نسبت به ارباب‌رجوع‌ان را به درستی ایفاء کنند. در این زمینه، موقع رویدادهایی مانند گسترش رقابت، پیشرفت فناوری اطلاعات و تلاش هم‌جانبه سازمان‌ها و واحد‌های اقتصادی برای کسب جایگاه بهتر، ضرورت توجه به بهبود مستمر عملکرد سازمانی را ووچندان نموده است (رضایی و همکاران^۲، ۲۰۱۵). در چنین شرایطی، سازمان‌ها ناگزیرند در جستجوی روش‌های جدیدی برای بهبود عملکرد خود باشند. مدیریت کیفیت فرآگیر و کارآفرینی یکی از عوامل مؤثر بر عملکرد سازمانی می‌باشد. با وجود اینکه کارآفرینی علم جدیدی است، امروزه در تمامی ابعاد توسعه مطرح شده است و مهم‌ترین دستاوردهای کارآفرینی برای توسعه کشور ایجاد استغال و رفاه و ثروت و شناخت فرصت‌های مناسب است و حتی عده‌ای از جامعه شناسان و روان شناسان معتقدند که کارآفرینی می‌تواند به عنوان یک مکانیزم، موجب افزایش بهره‌وری در سازمان شود، به طوری که امروزه کشورهای توسعه‌یافته از یک زاویه‌ی جدید شرکت‌های خود را در یک محیط کاملاً متغیر، پویا نگهداشته‌اند و علت آن کشف و پرورش انسان‌های خاصی است که نقش آفرینی می‌کنند و موجب ایجاد بستر موقیت‌ها می‌شوند (سلیمانی و همکاران^۳، ۲۰۱۳). می‌توان گفت که اهمیت کیفیت کالا و خدمات و افزایش بهره‌وری، سودآوری و جذب مشتری موجب شده است مدیران برای شناسایی یک سیستم مناسب مدیریت کیفیت در سازمان و اجرای مؤثر آن با کمک افراد سازمان ترغیب شوند تا بتوانند در بازارهای داخلی و خارجی فعالیت کنند و به تعالی سازمانی دست یابند که در سال‌های اخیر سیستم مدیریت کیفیت فرآگیر به دلیل قابلیت‌های بالایی که در بهبود و کنترل کیفیت دارد مورد توجه مدیران و سازمان قرارگرفته است. مدیریت کیفیت فرآگیر تأکید کیفیتی سازمان از تهیه کننده تا مصرف‌کننده در بر دارد که به پاسخگویی به انتظارات مشتریان از کیفیت کالا و خدمات منجر می‌شود. همچنین تجارت در محیطی رقابتی و پویا شرکت‌ها را ملزم می‌کند تا به طور مداوم قابلیت‌ها و عملکرد تجاری خود را بهبود بخشدیده و ارتقاء دهند (حمدی و حسینی^۴، ۲۰۱۷). از طرفی با افزایش عدم اطمینان محیطی، تغییرات سریع و چالش‌های جدید جهانی، یکی از راهکارهای مؤثر در جهت تطابق با تحولات مداوم و ربودن گویی سبقت از رقبا گرایش به سمت کارآفرینی است. به همین منظور، افزایش توانایی افراد کارآفرین برای شروع و ادامه‌ی فعالیت‌های کارآفرینانه، توجه به نقش شبکه‌های اجتماعی و تعامل میان آن‌ها و همچنین در نظر گرفتن سرمایه‌ی اجتماعی به عنوان عامل ارتباط‌دهنده میان شبکه‌های کسب و کار نواور با شناسایی فرصت‌های کارآفرینانه و تأمین منابع و امکانات لازم در این زمینه، از ضرورت اساسی برخوردار است (حسینی نیا و علوی^۵، ۲۰۱۷). امید می‌رود با روش‌شن شدن بررسی تأثیر مدیریت کیفیت فرآگیر و گرایش به کارآفرینی بر عملکرد سازمانی به گسترش آگاهی و درک در این زمینه کمک شود، این مهم برای مسئولان مؤثر واقع خواهد شد. همچنین انجام این پژوهش به دست اندکاران و ذی‌نفعان این حوزه کمک می‌کند که با مدنظر قرار دادن مدیریت کیفیت سازمانی را تشخیص داده و با استفاده از آن عوامل، موجبات بهبود مزیت رقابتی را فراهم آورند. در پژوهش حاضر، پس از بررسی تأثیر مدیریت کیفیت فرآگیر بر عملکرد سازمانی با نقش میانجی کارآفرینی سازمانی در شرکت رنگ‌سازی ایران، نتایج زیر در رابطه با فرضیات پژوهش حاصل شد:

^۱ Ghayumi and Ebrahimi
^۲ Rezaei et al.
^۳ Soleymani et al.
^۴ Hamidi and Hosseini
^۵ Hosseini Nia and Alavi

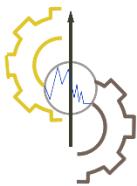

فرضیه (۱): مدیریت کیفیت فرآگیر بر عملکرد سازمانی شرکت رنگسازی تأثیر معنادار دارد. یافته‌ها حاکی از این است که مدیریت کیفیت فرآگیر بر عملکرد سازمانی در شرکت رنگسازی ایران تأثیر مثبت و معناداری دارد که این مقدار در سطح آلفای ۰/۰۱ معنی دار است. به عبارت دیگر افزایش و تقویت مدیریت کیفیت فرآگیر منجر به بهبود عملکرد سازمانی می‌شود. این نتیجه با یافته‌های پیشین مطابقت و همخوانی دارد. در همین زمینه نتایج این پژوهش هم‌راستا با یافته‌های بهارستان و همکاران^۱ (۲۰۱۳) می‌باشد که در پژوهشی نشان دادند که مدیریت کیفیت جامع با عملکرد سازمانی رابطه مثبت و معنی داری دارند. نتایج نیز با یافته‌های کسمتی^۲ (۲۰۰۵) همخوانی دارد که در پژوهشی نشان داد که بین مدیریت کیفیت جامع و عملکرد سازمانی رابطه معنی داری وجود دارد. نتایج همچنین هم‌راستا با یافته‌های الدهافری و السویدی (۲۰۱۶) می‌باشد که در پژوهشی نشان دادند که مدیریت کیفیت فرآگیر و گرایش به کارآفرینی بر عملکرد سازمانی تأثیر مثبت و معناداری دارد. درنهایت نتایج نشان داد که مدیریت کیفیت فرآگیر بر عملکرد سازمانی با نقش میانجی گرایش به کارآفرینی تأثیر مثبت و معناداری دارد. نتایج نیز هم‌راستا با یافته‌های آتیل و ساتیش (۲۰۱۷) می‌باشد که در پژوهشی نشان دادند که مدیریت کیفیت فرآگیر و ابعاد آن تأثیر مثبت و معناداری بر عملکرد شرکت‌های هندی دارد. اهمیت کیفیت کالا و خدمات و افزایش بهره‌وری، سودآوری و جذب مشتری موجب شده است مدیران برای شناسایی یک سیستم مناسب مدیریت کیفیت در سازمان و اجرای مؤثر آن با کمک افراد سازمان ترغیب شوند تا بتوانند در بازارهای داخلی و خارجی فعالیت کنند و به تعالی سازمانی دست یابند که در سال‌های اخیر سیستم مدیریت کیفیت فرآگیر به دلیل قابلیت‌های بالایی که در بهبود و کنترل کیفیت دارد مورد توجه مدیران و سازمان قرارگرفته است. مدیریت کیفیت فرآگیر تأکید کیفیتی سازمان از تهیه‌کننده تا مصرف‌کننده را در بر دارد که به پاسخگویی به انتظارات مشتریان از کیفیت کالا و خدمات منجر می‌شود.

فرضیه (۲): کارآفرینی بر عملکرد سازمانی در شرکت رنگسازی ایران تأثیر معنادار دارد. یافته‌ها حاکی از این است که کارآفرینی بر عملکرد سازمانی در شرکت رنگسازی ایران تأثیر مثبت و معناداری دارد که این مقدار در سطح آلفای ۰/۰۱ معنی دار است. به عبارت دیگر افزایش کارآفرینی منجر به بهبود عملکرد سازمانی می‌شود. این نتیجه با یافته‌های پیشین مطابقت و همخوانی دارد. در همین زمینه نتایج این پژوهش هم‌راستا با یافته‌های رضایی و همکاران (۲۰۱۶) می‌باشد که در پژوهشی نشان دادند که تقویت گرایش کارآفرینانه به طور مستقیم منجر به بهبود عملکرد سازمانی در سازمان جهاد کشاورزی می‌شود. نتایج نیز هم‌راستا با یافته‌های شاردری و همکاران (۲۰۱۵) می‌باشد که در پژوهشی به این نتایج دست یافتند که بین مؤلفه‌های کارآفرینی سازمانی شامل نوآوری، ریسک‌پذیری، پیشگامی و رقابت تهاجمی با عملکرد تجاری رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. نتایج همچنین هم‌راستا با یافته‌های الدهافری و السویدی (۲۰۱۶) می‌باشد که در پژوهشی نشان دادند که مدیریت کیفیت فرآگیر و گرایش به کارآفرینی بر عملکرد سازمانی تأثیر مثبت و معناداری دارد. کارآفرینی سازمانی فرآیندی است که در آن سازمان می‌کوشد تا همه کارکنان بتوانند در نقش کارآفرین انجام وظیفه کنند و تمام فعالیت‌های کارآفرینانه فردی و گروهی به طور مستمر، سریع و راحت در سازمان مرکزی یا شرکت تحت پوشش به ثمر برسد. کارآفرینی، یادگیری کلی شرکت را بهبود داده و باعث ایجاد دانشی می‌شود که منابع مزیت رقابتی شرکت را ساخته و تنظیم مجدد می‌کند. کارآفرینی سازمانی عملکرد سازمانی را بهوسیله افزایش پیشگامی، ریسک‌پذیری، ارتقاء محصول و فرایند و نوآوری خدمات بهبود می‌دهد.

فرضیه (۳): مدیریت کیفیت فرآگیر بر کارآفرینی در شرکت رنگسازی ایران تأثیر معنادار دارد. یافته‌ها حاکی از این است که مدیریت کیفیت فرآگیر بر کارآفرینی در شرکت رنگسازی ایران تأثیر مثبت و معناداری دارد که این مقدار در سطح آلفای ۰/۰۱ معنی دار است. به عبارت دیگر افزایش مدیریت کیفیت فرآگیر منجر به بهبود کارآفرینی می‌شود. این نتیجه با یافته‌های پیشین مطابقت و همخوانی دارد. در همین زمینه نتایج پژوهش هم‌راستا با یافته‌های الدهافری و السویدی (۲۰۱۶) می‌باشد که در پژوهشی نشان دادند که مدیریت کیفیت فرآگیر و گرایش به کارآفرینی بر عملکرد سازمانی تأثیر مثبت و معناداری دارد. شرکتی که از مدیریت کیفیت جامع برخوردار است، به کارکنان و برآورده شدن نیازها و خواسته‌های آنان توجه ویژه‌ای دارد؛ بنابراین در مقابل نیازهای آنان قادر است از خود واکنشی سریع نشان بدهد و می‌تواند منابع محدود خود را بر روی فعالیت‌هایی متمرکز کند که به رضایت ایشان منتهی می‌شود. شرکت کیفی، محصول مدیریت فرایند مدار و مدیریت کیفیت جامع است. در این شرکت بین همه کارکنان ارتباط مطلوبی برقرار است. به مدیران و کارکنان قدرت می‌دهند تا فرصت را برای توسعه‌ی کیفیت در شرکت درک کرده و با ابزارهای مدیریت موجبات توسعه را فراهم آورند. در این شرکت همه کارکنان در

غنى سازی و ارتقای کیفیت سازمان مشارکت دارند. طبیعتاً کارکنان در چنین شرکتی، بهتر می‌توانند ایده‌های نو و جدید خود را در سازمان ارائه دهند.

فرضیه (۴): مدیریت کیفیت فرآگیر بر عملکرد سازمانی با نقش میانجی کارآفرینی در شرکت رنگسازی ایران تأثیر معنادار دارد. یافته‌ها حاکی از این است که مدیریت کیفیت فرآگیر بر عملکرد سازمانی با نقش میانجی کارآفرینی در شرکت رنگسازی ایران تأثیر مثبت و معناداری دارد؛ که این مقدار در سطح آلفای 0.01 معنی دارد. به عبارت دیگر افزایش مدیریت کیفیت فرآگیر منجر به بهبود کارآفرینی و عملکرد سازمانی می‌شود. این نتیجه با یافته‌های پیشین مطابقت و همخوانی دارد. در همین زمینه نتایج پژوهش هم‌راستا با یافته‌های الدهافری و السویدی (۲۰۱۶) می‌باشد که در پژوهشی نشان دادند که مدیریت کیفیت فرآگیر و گرایش به کارآفرینی بر عملکرد سازمانی تأثیر مثبت و معناداری دارد. نهایتاً نتایج نشان داد که مدیریت کیفیت فرآگیر بر عملکرد سازمانی با نقش میانجی گرایش به کارآفرینی تأثیر مثبت و معناداری دارد. مدیریت کیفیت فرآگیر با ارتباطی که با توانایی یادگیری، جذب، تطابق و اجرای تغییر نگرش‌های سازمان و تلفیق آن‌ها در سازمان دارد به مثابه ابزاری در حفظ این مزیت رقابتی و رسیدن به عملکرد سازمانی است. سازمان‌هایی که از این سیستم استفاده می‌کنند، منافع بسیاری از جمله تولید محصولات باکیفیت بالاتر، رضایت بیشتر مشتریان، کاهش هزینه، بهبود مالی، کلیشت و نوآوری در عملکرد و علاوه بر این بهبود رضایت کارکنان نصیب آنان می‌شود.

۷- پیشنهادهای پژوهش

پیشنهاد می‌شود که مدیران شرکت رنگسازی ایران از طریق آموزش‌های مستمر زمینه رشد و بالندگی و تعالی زیرستان خود را فراهم کنند. پیشنهاد می‌شود که مدیران شرکت رنگسازی ایران زمینه مشارکت کارکنان در کلیه فعالیت‌های سازمان را فراهم آورند. برای این‌که فضای بهبود کیفیت در شرکت رنگسازی ایران ایجاد شود، باید مجموعه مدیریت و کارکنان سازمان به چهار مقوله بهبود مستمر یعنی پذیرش فلسفه بهبود، همفکری و همکاری گروهی و فرآگیری دائمی در سازمان بسیار توجه کنند و این امر به فرهنگسازی و هم مشارکت کارکنان سازمان نیاز دارد. مدیران باید کارمندان خود را مورد راهنمایی، آموزش و حمایت قرار داده و توانایی‌هایشان را در یک فرایند منظم رشد و توسعه دهند؛ زیرا کارمندانی که دارای سطح توانمندی فردی بالای هستند، احساس تسلط بیشتری دارند، به ابتکار بیشتر دست می‌زنند، در کارهایشان احساس مستولیت بیشتری می‌کنند و سریع‌تر یاد می‌گیرند. آینه‌نامه‌های موردنیاز جلسات و نحوه گزارش دهی برنامه‌ریزی استراتژیک مشخص شوند. به مسئولان شرکت رنگسازی ایران پیشنهاد می‌شود با استفاده از نظرات و پیشنهادات کارکنان و ارائه برنامه‌های آموزشی مستمر برای بالا بردن سطح مهارت‌های شغلی آنان را به گونه‌ای طراحی نمایند که علاوه بر افزایش احساس شایستگی در شغل (که منجر به توانمندی کارکنان می‌شود)، منجر به کیفیت فعالیت‌ها می‌شود. پیشنهاد می‌شود در تحقیقات آتی به بررسی رابطه بین متغیرها با استفاده از مدل‌های دیگر پرداخته شود و نتایج آن با تحقیق حاضر مقایسه گردد. پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های بعدی را بر اساس نمونه‌های بزرگ‌تر انجام دهند. در تحقیقات آتی به انجام تحقیق کیفی و یا آمیخته در رابطه با متغیرها پرداخته شود.

تعارض منافع

نویسنده‌گان در نگارش این اثر هیچ تعارض منافعی با هم ندارند.

منابع

- Ahmadi, P., Khodad Hosseini, S. H., & Mashayekh Hosseini, L. (2016). Performance evaluation based on the indicators of EFQM organizational excellence model (case study: Iran Khodro Mazandaran). *The first international conference on new paradigms of business and organizational intelligence management*, Tehran, Iran. (In Persian). <https://civilica.com/doc/500497/>
- Al-Dhaafri, H. S., & Al-Swidi, A. (2016). The impact of total quality management and entrepreneurial orientation on organizational performance. *International journal of quality & reliability management*, 33(5), 597-614. <https://doi.org/10.1108/IJQRM-03-2014-0034>
- Anil, A. P., & Satish, K. P. (2016). Investigating the relationship between TQM practices and firm's performance: a conceptual framework for Indian organizations. *Procedia technology*, 24, 554-561. <https://doi.org/10.1016/j.protcy.2016.05.103>
- Antoncic, B., & Hisrich, R. D. (2003). Clarifying the intrapreneurship concept. *Journal of small business and enterprise development*, 10(1), 7-24.

- Babaei, M., & Majidi, M. (2015). Factors affecting the empowerment of human resources in the logistics unit of Saipa Company. *Annual conference on management and business economics*, Tehran, Iran. (**In Persian**). <https://civilica.com/papers/l-6267/>
- Baharestan, O., Akbari, P., & Shaemi Barzaki, A. (2013). The analysis of the impact of information technology and Total Quality Management on organizational performance. *Information and communication technology in educational sciences*, 3(2(10)), 47-68. (**In Persian**). http://ictedu.iausari.ac.ir/article_632113.html?lang=en
- Chen, C. J., & Huang, Y. F. (2010). Creative workforce density, organizational slack, and innovation performance. *Journal of business research*, 63(4), 411-417.
- Ebrahimi Nezhad, M., Ghaderi, Sh., & Ghaderi, J. (2012). Investigating the relationship between strategic management measures and organizational entrepreneurship. *National conference on entrepreneurship and management of knowledge-based businesses*, Babolsar, Iran. (**In Persian**). <https://civilica.com/doc/174990/>
- Ghayumi, A. A., & Ebrahimi, M. (2016). Relationship between marketing capabilities and organizational performance due to environmental conditions (case study: Iran Pegah dairy company). *Conference on applied research in industrial management*, Semnan, Iran. (**In Persian**). <https://civilica.com/doc/486761/>
- Hamidi, M., & Hosseini, M. (2017). The need to implement total quality management. *Second international conference on management and accounting*, Tehran, Iran. (**In Persian**). <https://civilica.com/doc/643302/>
- Hosseini Nia, Gh. H., & Alavi, M. (2017). Investigating and impact of entrepreneurship and social capital in creating innovative business. *Second international conference on management and accounting*, Tehran, Iran. (**In Persian**). <https://civilica.com/doc/643025/>
- Hosseini, L. (2016). *Determining the relationship between total quality management and financial performance with respect to the mediating role of intellectual capital* (Master thesis, Marvdasht Islamic Azad University). Retrieved from <https://elmnnet.ir/article/11194542-32251/>
- Hung, R. Y. Y., Lien, B. Y. H., Yang, B., Wu, C. M., & Kuo, Y. M. (2011). Impact of TQM and organizational learning on innovation performance in the high-tech industry. *International business review*, 20(2), 213-225. <https://doi.org/10.1016/j.ibusrev.2010.07.001>
- Kesmati, M. M. (2005). Relationship between Total Quality Management (TQM) and organizational performance. *2nd National conference on performance management*, Tehran, Iran. (**In Persian**). <https://civilica.com/doc/23888/>
- Khosravi, E., Gholamrezaei, S., Rahimian, M., & Akbari, M. (2017). The effect of organizational entrepreneurship orientation on the performance of cooperatives from the perspective of poultry cooperatives members in Kermanshah province, Iran. *Journal of rural research*, 8(4), 607-620. (**In Persian**). DOI: 10.22059/JRUR.2017.224305.1043
- Masoudi, E. (2021). Impact of total quality management on innovation in small and medium enterprises with the mediating role of organizational learning. *Quarterly journal of industrial technology development*, 19(43), 77-92. (**In Persian**). http://jtd.iranjournals.ir/article_244744.html
- Mohammadzadeh, S., & Mehrab Ghouchani, O. (2016). Quality management; from luxury to reality. *5th International conference on accounting and management and 2nd conference on entrepreneurship and open innovation*, Tehran, Iran. (**In Persian**). <https://civilica.com/doc/501251/>
- Nazem, F., & Hamoudi, J. (2006). The relationship between managers' creativity and improving the performance of their employees in oil companies. *Quarterly journal of management extension*, 3(7), 80-89. (**In Persian**). <http://ensani.ir/fa/article/36731/>
- Rezaei Zivalaei, M., & Zand Hesami, H. (2020). The effect of quality management (soft and hard aspects) on organizational innovation performance with the mediating role of technological innovation capability and active behavior of employees (case study: knowledge-based companies). *Industrial management studies*, 18(59), 219-262. (**In Persian**). DOI: 10.22054/JIMS.2021.48758.2422
- Rezaei, R., Badsar, M., & Amin Fank, D. (2016). The effect of entrepreneurial orientation on organizational performance of the Jihad-e- Agriculture organization in West Azerbaijan province. *Iranian journal of agricultural economics and development research*, 47(4), 865-877. (**In Persian**). DOI: 10.22059/ijaedr.2016.61333
- Rezaei, R., Salahi Moghaddam, N., & Shabanali Fami, H. (2015). The effect of knowledge management on organizational performance of Jihad-e- Agriculture organization in Alborz province. *Agricultural extension and education research*, 7(28), 77-91. (**In Persian**). https://jaeer.srbiau.ac.ir/article_7068.html?lang=en
- Sarmad, Z., Bazargan, A., & Hejazi, E. (2007). *Research methods in behavioral sciences*. Agah Publications. (**In Persian**).
- Shardari, E., Vali Nafs, A. A., & Padash, M. (2015). Investigating the relationship between organizational entrepreneurship and organizational performance. *International conference on management, culture and economic development*, Mashhad, Iran. (**In Persian**). <https://civilica.com/doc/427407/>
- Sharifi, H. P., & Sharifi, N. (2004). *Research methods in behavioral sciences*. Sokhan Publications.
- Shiri, A., Emamian, Y., & Hemati, Kh. (2018). Investigating the impact of Total Quality Management on the performance of Ilam banks with the mediating role of market orientation. *International conference on management, entrepreneurship and economic development*, Takestan, Iran. (**In Persian**). <https://civilica.com/papers/l-8795/>
- Shoul, A., & Mazroui Nasrabadi, E. (2017). Investigation of effect of pervasive quality management on innovation explanation inter-organizational learning mediator role. *Management studies in development and evolution*, 26(84), 125-152. (**In Persian**). DOI: 10.22054/jmsd.2017.7852
- Soleymani, M., Niknam, M., & Seyed Salehi, S. A. (2013). Investigating the obstacles and problems of implementing strategic management in Iran's electricity industry. *Journal of quantitative studies in management*, 4(2), 1-18. (**In Persian**). <https://www.magiran.com/paper/1903163>
- Topalović, S. (2015). The implementation of total quality management in order to improve production performance and enhancing the level of customer satisfaction. *Procedia technology*, 19, 1016-1022.
- Zehir, C., Can, E., & Karaboga, T. (2015). Linking entrepreneurial orientation to firm performance: the role of differentiation strategy and innovation performance. *Procedia-social and behavioral sciences*, 210, 358-367.